

BIBLIOGRAFIYA

1. Natsionalna doktryna rozvytku osvity [Elektronnyi resurs]. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U347_02.html
2. Proekt. Kontseptsii rozvytku osvity Ukrainy na period 2015–2025 rokov [Elektronnyi resurs]. URL: <http://osvita.ua/news/43501>.
3. Terno S.O. Metodyka rozvytku krytychnoho myslennia shkoliariv u protsesi navchannia istorii / S. O. Terno: [posibnyk dlia vchytelia]. – Zaporizhzhia: Zaporizkyi natsionalnyi universytet, 2012. – 70 p.
4. Chaplak Ia.V., Marchuk M. Rol krytychnoho myslennia u tvorchykh poshukakh «vnutrishnoho kamertonu dushi» osobystosti // Sovremennyye nauchnye issledovaniya i innovatsii. 2011. № 4 [Elektronnyi resurs]. URL: <http://web.snauka.ru/issues/2011/08/1516>.
5. Sholom H.I. Rozvytok krytychnoho myslennia starshoklasnykiv u protsesi navchannia informatyky: Avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02/ K.: NPU im. M.P. Drahomanova, 2013. – 20 p.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS:

Ganzhela Sergiy Ivanovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of Computer Science Department Kirovograd Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: introduction of modern information-communicative technologies into the educational process, the theory and methods of teaching (Informatics).

Ganzhela Lyudmyla Sergiyivna – Mathematics Teacher of Higher Category, Senior

Teacher of Municipal Institution «Educational Association of Natural-Economic-Law Lyceum specialized school I-III stages №8 – out-of-school center» of Kirovograd City Council of Kirovograd region.

Circle of scientific interests: introduction of modern information-communicative technologies into the educational process, the theory and methods of teaching (Informatics).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ:

Ганжела Сергій Іванович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформатики Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес, теорія та методика навчання (інформатика).

Ганжела Людмила Сергіївна – вчитель математики вищої категорії, старший вчитель комунального закладу «Навчально-виховне об'єднання природничо-економіко-правовий ліцей – спеціалізована школа I-III ступенів №8 – позашкільний центр Кіровоградської міської ради Кіровоградської області».

Наукові інтереси: впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в навчання математики.

UDK 371. 123:78

GROZAN Svitlana Viktorivna –

the candidate of pedagogical Sciences, senior lecturer music theory and instrumental disciplines Kirovograd Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University e-mail:svetlanagrozan@ukr.net

COMPLETE MODEL OF FORMATION OF RESEARCH CULTURE OF THE FUTURE TEACHER-MUSICIAN DURING VOCATIONAL TRAINING IN HIGHER SCHOOL

Formulation and justification of the relevance of the problem. Professional activity of the teacher-musician in the modern educational space has a high purpose that is by means of musical art to form the personality of students, to disclose their creative potential, to familiarize with universal values.

Analysis of recent researches and publications. Studies of scientists and teachers describing the special professional competence are of great importance to our work (L.P.Alekseev, A.V.Belkin, I.A.Zimnyaya, A.K.Markova, L.M.Mitina, N.I.Kukharev, A.V.Khutorskoy etc.). The authors dwell in detail on the adopted global

scientific practices of the late twentieth-century interpretation and contribute to the explanation and use of the term in practice. It is the result of a new evaluation of human resources, which means the overall ability of an individual based on knowledge, values, inclinations, to establish a link between knowledge of the situation and find a way (knowledge and action), suitable for solving professional tasks [5, p. 87].

The purpose of this article is to explore the unity of methodological approaches to scientific research and artistic-research activities of students, as well as the gradual formation of all components of research culture.

The main material of the study. Priority of artistic and intellectual, aesthetic development of students in light of the modernization of modern education brings to the activities of the teacher-musician increased demands on active personal and specialist qualities, high professional training, the ability to combine as a quality musician and pedagogical knowledge and skills. The desire to improve the contents and methods of musical training, to convert a creative personality of students is reflected in the research component of the practical activities of the teacher-musician. It is no coincidence that a number of general pedagogical and subject-professional components of the professional culture of music teacher research culture occupies a significant place. The maintenance of the research culture of the teacher-musician we considered as a complex of axiological, dynamically educated personality of the teacher. It represents the integration of theoretical-methodological knowledge, practical experience, research activities, motivation and value orientations (formation processes and manifestations of consciousness, reflection, research) and research activities designed to orient the subject of education for the successful realization of one's artistic and creative potential [1, p. 43].

Formation of research culture of teacher-musician is purposeful, specially organized pedagogical process, which is carried out in the context of training in line with official educational standards and qualification characteristics of a specialist. The mechanisms of formation of the future teacher-musician's research culture is in understanding the integrative nature of information and knowledge components, artistic and creative, practical and value-motivational ones, and recognition for every component the ability to influence, change and interpenetrate each other. This notion has formed the basis for the development of a holistic model of formation of the teacher-musician's research culture during professional training in the University.

Pedagogical conditions of realization of the holistic model of formation of the teacher-musician's research culture are based on the organization of educational process which takes into account the unity of methodological approaches to scientific research and artistic-research activities of students, the gradual formation of the components of research culture and orientation of the acquired knowledge and skills on practical application. Reliance on individual personal approach to each participant of the educational process allows in the most productive way to realize the interaction of active forms of student activities such as performing, scientific-research, artistic research activities [5, p. 21].

Thus, the holistic model of formation of research culture of future teacher-musician is implemented in the following areas:

1. Forming the unity of the information and

knowledge components means to acquire the basic knowledge in the field of methodology of pedagogics of music education and application of knowledge in the laboratory.

2. Accumulating of art experience in performing, mastering the specifics of research activities in art, development of artistic and research activities skills aims at the formation of artistic and creative component of research culture.

3. The value-motivational component is aimed at understanding the significance of research activities in the professional formation of a specialist; a significant role is played by self-awareness of one's own professional skills, planning and organizing a program of self-improvement, research and reflection.

4. Integrative unity of the theoretical knowledge foundations and activity is due to the fact that mastery of the research culture is possible only in the course of one's research activities by applying the methods and techniques of scientific research. Therefore, the practical component is formed in the conditions of pedagogical experiment in school, when students issue the results of their researches.

The basic disciplines that form the information-knowledge component, are the discipline «Methodology of pedagogics of music education» and «Basic scientific research». The main aspect and the themes of the past are focused on the development of students' mechanisms for research and reflection characteristics of research activities in the field of music education. In the process of studying of these disciplines students formed attitudes towards science as a major tool to improve research practices, acquired basic knowledge and skills in the field of scientific research, taking into account the specific artistic spheres [6, p. 55]

Any activity associated with the aesthetic perception in the arts, be it painting, literature or music, is based on artistry - specific property of art, according to A. Novikov, it is not reducible either to «contained cognitive information, nor enclosed in the ratings system, nor constructive «madness» of the work or its communicative qualities» [4, p. 56]. Artistic comprehension of the world around us is a special form of thinking, acting as a natural and necessary facet of human existence in this world, it understands the nature and itself through a bizarre combination of images in a work of art. Modern pedagogy of music education must be considered through the prism of artistry. The future teacher-musicians form artistic and creative component while learning music and at performing disciplines. The complexity of the formation of this direction is that in science there is no specific criteria of artistry, the most valuable indicators are difficult to measure in quantitative terms. The main condition here is to establish for students «artistic base», i.e. dip them into the sphere of artistic creativity, the accumulation of performing activities experience, performing

research tasks for the study of musical material 3, p. 11].

Formation of artistic and research skills in classes, individual music performance training is carried out in the following forms of work: the preparation of annotations for the works, searching for their own performance concept in the field of choral, vocal or instrumental music. The result of the artistic research process is the penetration in the figurative content of music, the comprehension of the peculiarities of the artistic image, the transmission ability of the maximum impact on the listener in the performance by the transmission of emotional-personal relationships [2, p. 73]

We consider that in shaping the artistic and creative component, it is important to conduct artistic research workshops, the essence of which serves to create conditions for the formation of constructive and analytical skills for the selection and application of the musical material for the decision of problems of musical-pedagogical research.

The practical component forms during the period of teaching practice in a secondary school. The knowledge gained by scientific research, artistic and research activities are supplemented and are secured at their application in conditions of real pedagogical experiment.

Thus, future teacher-musicians learn to set and formulate a problem in terms of the educational process, adapt and develop mainstreaming tools or create their own tools to organize the experimental process, to analyze and to substantiate the results. The results of their own experimental work students present at the student conference of scientific papers, and it allows to stimulate research activity of students and to develop their research and reflection skills.

Conclusions and prospects for further researches of direction. Summing up, it should be noted that the development of the research culture of the future teacher-musician is caused by the need to raise the practice of teaching art lessons to a new efficient theoretical and practical level. Individual style of activity is not so much the attitude to the subject content of the material that is absorbed, as the study of the musical development of the subject, science-based organization differentiated of musical-aesthetic education.

Art direction of research culture of future teacher-musician is specified in the ability and desire to develop in the child an aesthetic attitude to the world through the artistic comprehension of the images of musical art. All this is reflected in the construction of a coherent model of formation of research culture of the teacher-musician during professional training at the university.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Абдуллин Э. Б., Ванилихина Н. В., Морозова Н. В. Методологическая культура педагога-музыканта:

учеб. пос. для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин, Н. В. Ванилихина, Н. В. Морозова. – М.: Издат. центр «Академия», 2002. – 272 с.

2. Вилькеев Д. В. Формирование педагогического мышления у студентов: учебн. пособие / Д. В. Вилькеев. – Казань, 1992. – 108 с.

3. Мелик-Пашаев А. А., Новлянская З. Н., Адаскина А. А., Чубик Н. Ф. Художественная одаренность детей, ее выявление и развитие: метод. пос. / А. А. Мелик-Пашаев, З.Н. Новлянская, А. А. Адаскина, Н. Ф. Чубик. – Дубна: Феникс+, 2006. –112 с.

4. Новиков А. М. Методология художественной деятельности. – М.: Изд-во «Эгвес», 2008. – 72 с.

5. Тутолмин А. В. Формирование профессионально-творческой компетентности студентов-педагогов: методика и анализ эксперимента / А. В. Тутолмин. – Глазов: Изд-во Глазовского гос. пед. инс-та им. В. Г. Короленко, 1996. – 202 с.

6. Шапова Т. Н. Формирование исследовательской культуры педагога как педагогическая проблема / Т. Н. Шапова / Актуальные вопросы педагогики и психологии. – Вып. 3. – № 2. – 2010. – С. 56–68.

BIBLIOGRAFIYA

1. Abdullin Э. B., Vanylykhina N. V., Morozova N. V. Metodolohyeheskaya kul'tura pedahoha-muzukanta: ucheb. pos. dlya stud. vussh. ped. ucheb. zavedeniy / Э.В. Abdullin, N. V. Vanylykhina, N. V. Morozova. – М.: Yzdat. tsentr «Akademya», 2002. – 272 s.

2. Vyl'keev D. V. Formyrovanye pedahohyeheskoho mushlenyya u studentov: uchebn. posobyey / D. V. Vyl'keev. – Kazan', 1992. – 108 s.

3. Melyk-Pashaev A. A., Novlyanskaya Z. N., Adaskyna A. A., Chubyk N. F. Khudozhestvennaya odarennost' detey, ee vuyavlenye y razvytye: metod. pos. / A. A. Melyk-Pashaev, Z.N. Novlyanskaya, A. A. Adaskyna, N. F. Chubyk. – Dubna: Fenyks+, 2006. –112 s.

4. Novykov A. M. Metodolohyya khudozhestvennoy deyatel'nosty. – М.: Yzd-vo «Эгвес», 2008. – 72 s.

5. Tutolmyn A. V. Formyrovanye professyonal'no-tvorcheskoy kompetentnosty studentov-pedahohv: metodyka y analiz eksperymenta / A. V. Tutolmyn. – Hlazov: Yzd-vo Hlazovskoho hos. ped. yns-ta ym. V. H. Korolenko, 1996. – 202 s.

6. Shapova T. N. Formyrovanye yssledovatel'skoy kul'turu pedahoha kak pedahohyeheskaya problema / T. N. Shapova / Aktual'nye voprosu pedahohyky y psykholohyy. – Vyp. 3. – № 2. – 2010. – S. 56–68.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Grozan Svetlana Viktorovna – the candidate of pedagogical Sciences, senior lecturer of the Department of music theory and instrumental disciplines of Kirovograd Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: the formation of a research competence of the future teachers of music.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Грозан Світлана Вікторівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач Кіровоградського державного педагогічного

університету імені Володимира Винниченка.
Наукові інтереси: формування дослідницької компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

УДК 37 (09) (477)

КЛИМЕНКО Юлія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
e-mail: klymenkoudpu@gmail.com

З ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ РАДІОГАЗЕТ ЯК ОСНОВНОЇ ФОРМИ РАДІОМОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЮ МОВОЮ ЕСПЕРАНТО (1927–1937 рр.)

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Своєю багаторічною історією есперанто – і як мова, і як рух її прихильників – підтвердив право претендувати на роль соціально-культурного феномену, універсального засобу міжкультурного діалогу і людського взаєморозуміння в загальносвітовому масштабі. Есперанто (есп. *esperanto* – «що сподівається») – міжнародна мова, створена польським лікарем і поліглотом Людовиком Лазарем Заменгофом в 1887 р. на основі поширених європейських мов, інтернаціональної лексики. Вживається есперанто в міжнародному спілкуванні, має на меті створення прямих і рівних можливостей для кожної людини в міжнародних відносинах.

На фоні світового есперанто-руху відбувалося становлення та розвиток означеного соціально-культурного феномену в Україні. Про масштаби розвитку вітчизняного есперанто-руху свідчать статистичні дані. станом на кінець 20-х років ХХ ст. Спілка есперантистів Радянських республік нараховувала 10 000 членів. До 1934 р. було видано більше 200 книг мовою есперанто. Великими тиражами здійснювалося видання підручників, навчальних посібників, словників, періодичних видань і т.п. [17].

Проте в контексті репресивних подій починаючи з середини 30-х років ХХ ст. есперанто в СРСР оголосили «мовою дрібної буржуазії і космополітів». У 1937 р. було видано спеціальну закриту інструкцію ЦК КПРС, котра забороняла згадувати есперанто у позитивному контексті. Есперанто було проголошено «мовою шпигунів» – з тих пір і з'явилися такі ярлики, як «есперанто – мова мертва, штучна» тощо. За надуманим приводом НКВС було заарештовано і розстріляно багатьох відомих діячів есперанто-руху. Тільки майже після 20-річної перерви в нашій країні було відроджено есперанто-рух [17].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Окремі аспекти есперанто руху як соціально-культурного, інтерлінгвістичного феномену знайшли відображення у працях Є.Бокарева, Ю.Дмитрієвської-Нільсон, Д.Власова, Б.Колкера, А.Королевича, А.Короля, С.Кузнецова, Д.Лук'янець, Г.Махоріна, А.Мельникова та ін. Проте слід зазначити, що більшість з наукових праць тільки побічно стосуються досліджуваної теми, мають фрагментарний характер, вимагають всебічного аналізу, перевірки і зіставлення фактів, об'єктивного і неупередженого висвітлення.

Мета статті – висвітлити історію створення радіогазет як основної форми радіомовлення міжнародною мовою есперанто у 1927–1937 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Цікавою сторінкою у розвитку есперанто-руху є радіомовлення міжнародною мовою, що набуло різних форм у 20-ті – середині 30-х рр. ХХ ст. Есперантисти звернули увагу на радіотелефонію, проголосивши «спорідненість» між нею і міжнародною мовою як засобами, що сприяють процесу інтернаціоналізації всіх сфер суспільного життя. У зв'язку з цим одним із основних завдань есперанто-руху стала поляризація проекту Л. Заменгофа серед радистів і радіоаматорів і, навпаки, радіоаматорства серед есперантистів.

Перша в світі радіопередача мовою есперанто була передана 19 червня 1922 р. зі станції WJZ в Нью-Йорку (США, штат Нью-Джерсі). Згодом експериментальний досвід мовлення міжнародною мовою продовжили радіостанції Лондона (1922), Москви, Монреалю і Ріо-де-Жанейро (всі – в 1923 р.), а в 1924 р. есперантська мова вже звучала в пражському, женецькому і гельсінському радіо-ефірі [20, с. 349].

В СРСР перша *радіо-передача* з використанням міжнародної мови відбулась 25